

KARLSTADS KOMMUN

Samordningsförbundet

ARBETSMARKNADS- OCH SOCIALFÖRVALTNINGEN

Avdelningen för Integration Försörjning Arbete

2013-02-15

Marie Andersson

marie.andersson5@karlstad.se , 054-5405119

Verksamhetsbeskrivning Horisont 2013

Arbetsplats: Horisont, Avdelningen för Integration, Försörjning, Arbete, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Karlstads kommun
Enhetschef: Pia Andersson
Kontaktperson: Cecilia Cekestrand
Kontaktinformation: 054-5405347, cecilia.cekestrand@karlstad.se

Mål med verksamheten

Målet med verksamheten är att minska utanförskap och förbättra livskvalitet.

Syfte med verksamheten

Syftet med verksamheten är att deltagarna ska få bättre förutsättningar och ökad möjlighet till arbete eller studier.

Målgrupp

Unga vuxna 18-29 år, folkbokförda i Karlstad, Hammarö, Grums eller Kristinehamn, som varken arbetar eller studerar och inte har fullständiga gymnasiebetyg.

Genomförande

Projektets deltagare kommer till projektet via olika myndigheter eller på eget initiativ, man behöver inte vara inskriven hos någon myndighet för att delta.

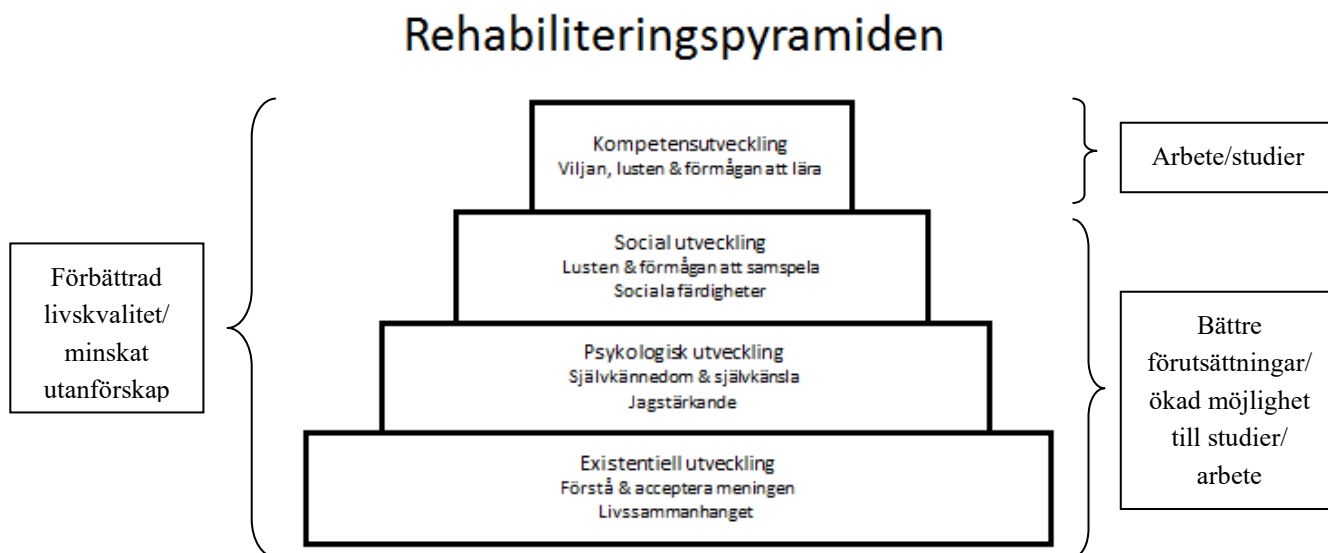
Personerna erbjuds ett informationsmöte och ett studiebesök och får därefter besluta om deltagande eller inte.

När en person startar i verksamheten genomförs ett individuellt samtal där en första kartläggning av personens behov görs. Samtalsmetoden som används är av motiverande art och förhållningssätt och arbetsmodell utgår från 7-tjugo.

En individuell handlingsplan upprättas tillsammans med individen och därefter erbjuds olika stödinsatser utifrån individens behov. Man arbetar med regelbundna individuella samtal och olika gruppaktiviteter.

Verksamhetens grundläggande modeller/utgångspunkter

Rehabiliteringspyramiden

För att verksamheten ska kunna uppnå sitt mål krävs att man placerar in individernas kompetensutvecklingsinsatser i ett bredare sammanhang. Kompetensutveckling förutsätter att man fungerar socialt med andra, vilket i sin tur bygger på att man utvecklas psykologiskt och mänskligt vilket i sin tur bygger på att man ur ett existentiellt perspektiv har hittat sin plats eller varje fall förstått sin plats i tillvaron. De första tre stegen i pyramiden handlar om grundförutsättningar och ökade möjligheter för individen att nå till studier eller arbete, det fjärde och sista steget handlar om själva kompetensutvecklingen som studier och arbete innebär. Pyramidens alla steg bidrar totalt sett till förbättrad livskvalitet och ett minskat utanförskap.

Genom en kartläggning tillsammans med individen kan man ta reda på vart i pyramiden personen befinner sig och därmed vet man vilka fokus-/behovsområden som är viktigast just nu för personens fortsatta utveckling. Inom alla fokus-/behovsområden kan olika insatser erbjudas för att personen ska få det stöd den behöver för att kunna ta sig uppåt i pyramiden.

KASAM

KASAM är ett självskattningstest för att mäta Känsla Av SAMmanhang och förmågan att hantera stress och utmaningar. Begreppet KASAM omfattar tre delkomponenter:

- En grundläggande upplevelse av att det som sker i och utanför individen är förutsägbart, begripligt och strukturerat (begriplighet)
- Att de resurser dessa skeenden kräver finns tillgängliga (hanterbarhet)
- Att livets utmaningar är värda att investera sitt engagemang i (meningsfullhet)

Klienterna får fylla i ett "livsfrågeformulär" som mäter graden av KASAM. Höga värden innebär att individen har en stark känsla av sammanhang och därmed en hög förmåga att hantera utmaningar. Låga värden indikerar behov av hjälp att på ett strukturerat vis upprätta och påbörja genomförandet av en personlig handlingsplan, förenkla sitt liv mm.

B = Begriplighetsaspekten

B står för att man tycker både inre och yttre stimuli under livets gång är strukturerade, förutsägbara och begripliga. Om man har ett lågt B-poäng så tyder det på att den vardagliga livssituationen är mer komplex än man för tillfället har intellektuell ork att klara av, eller att man har språkliga och/eller sociala svårigheter i sin nuvarande miljö. Ibland orsakas svag B av alltför många negativa och oroande tankar, oförmåga att själv styra sina reaktioner, dåligt självförtroende.

H = Hanterbarhetsaspekten

H indikerar upplevelsen av sina påverkansmöjligheter. Avser i vilken grad man litar på sin förmåga att göra de resurser tillgängliga, inre såväl som yttre, som krävs för att möta alla livshändelser. Ett lågt H-poäng indikerar tillitsbrist och resurssvaghet i förhållande till vardagens krav. Kan stå för både otillräcklig kompetens, dålig ekonomi, bristande samhörighet eller att man blivit överrumplad av livets komplexitet när jobb, familj, ekonomi mm ställer större krav än man för närvarande mäktar med. Självförtroende är en aspekt av H, d.v.s. förmågan att tro sig om att kunna påverka och vara stark.

M = Meningsfullhetsaspekten

M visar på förmågan att se alla situationer, även krav- och problemfyllda, som utmaningar värda att investera tid, engagemang och energi i. Ett lågt M-poäng tyder på bristande engagemang i de vardagliga situationer som man befinner sig i. Då bör man satsa på att utveckla sin perspektivförmåga och oftare försätta sig i situationer som man tycker om. Låga poäng kan också bero på depression och emotionell utmattning.

Fokus-/behovsområden och exempel på insatser som erbjuds

Rehabiliteringspyramiden

1. Existentiell utveckling

Fokus-/behovsområden:

- Tillit och förtroende, exempelvis att våga komma tillbaka
- Samhällsinformation
- Hälsainformation, exempelvis kost, sömn och motion
- Kartläggning av behov, exempelvis samordnande insatser

Insatser:

- Individuella samtal
- Samhällsinformation
- Hälsainformation

2. Psykologisk utveckling

Fokus-/behovsområden:

- Emotionell kompetens; samtal om självbild, självkänsla, självförtroende, värderingar och attityder
- Behovsinventering och prioriteringar
- Trygghet i liten grupp
- Utveckla bättre självkänedom (t.ex. styrkor och svagheter) och självkänsla
- Våga tro, hoppas och drömma om framtiden

Insatser:

- Individuella samtal och gruppverksamhet i liten grupp enligt 7-tjugo om emotionell kompetens som omfattar följande områden: självbild, självkänsla, självförtroende, värderingar och attityder
- Friskvårdsaktiviteter
- Hälsodagbok
- Kortsiktig handlingsplan
- 7-tjugo i liten grupp

3. Social utveckling

Fokus-/behovsområden:

- Social kompetens; min relation till mig själv och andra, mina val, mitt ansvar och mina målsättningar
- Trygghet i större grupp
- Utveckla bättre självförtroende

Insatser:

- Individuella samtal och gruppverksamhet i större grupp enligt 7-tjugo om social kompetens som omfattas av följande områden; min relation till mig själv och andra, mina val, mitt ansvar och mina målsättningar
- Målformulering och handlingsplan
- Utåtriktade aktiviteter, exempelvis föreläsningar, studiebesök, konferenser
- Inflytanderåd för delaktighet och inflytande (och erfarenhetsåtervinning)
- Information från Ungdomsfullmäktige om demokrati, delaktighet och inflytande

4. Kompetensutveckling

Fokus-/behovsområden:

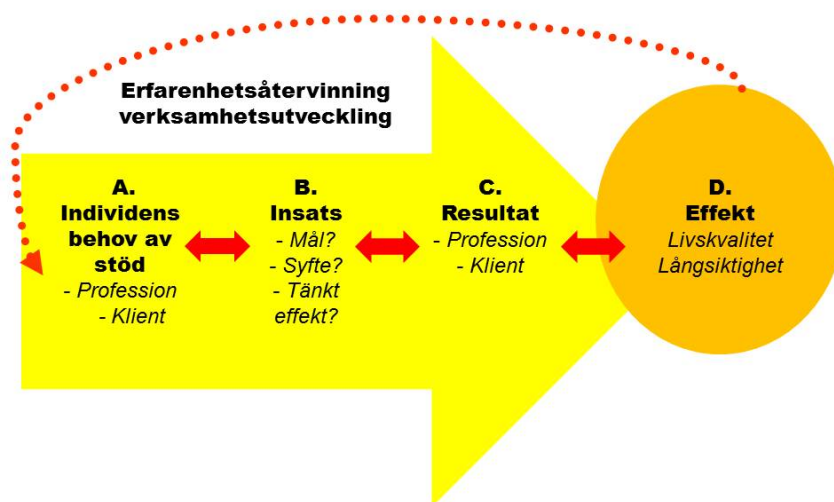
- Kunskap om studier
- Kunskap om arbetsmarknad
- Måluppfyllelse och genomförande, exempelvis studier eller arbete
- Att ”stå på egna ben”

Insatser:

- Studiehundledning och studieplanering
- Yrkesvågledning och yrkesplanering
- CV-skrivning
- Yrkespraktik
- Omvärldsbevakning
- Aktivt jobbsök
- Studier
- Arbete

KASAM

Ett KASAM-värde på över 160 visar på en hög KASAM och under 120 en svag. Genomsnittet för friska personer ligger runt 140. Under 100 KASAM indikerar behov av hjälp att på ett strukturerat vis upprätta och påbörja genomförandet av en personlig handlingsplan, förenkla sitt liv mm. Klienter med en låg KASAM behöver arbeta med steg 1-3 i rehabiliteringspyramiden.

Utvärdering, uppföljning och erfarenhetsåtervinning**Teoretisk utgångspunkt för resultat, effekter och erfarenhetsåtervinning****A. Individens behov av stöd**

Plattform för individers behov av stöd

Socialtjänstlagen

Socialtjänstlagen ligger som en grund för att kartlägga individens behov av stöd samt vad som krävs för att en individ ska få tillgång till långsiktig livskvalitet (D.). Nedan finns en sammanfattning av syftet med socialtjänstlagen samt en hänvisning till vilka steg i rehabiliteringspyramiden som dessa områden behandlas:

- Rätt att leva under själga levnadsvillkor (1.)
 - Rätt till arbete
 - Rätt till bostad
 - Rätt till utbildning
- Frigörande & utveckling av enskildas & grupperns egna resurser (2.)
- Verksamheten bygger på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet (1.-3.)
- Ekonomisk och social trygghet (1.-4.)
- Långsiktiga lösningar (3.-4.)
- Jämlika levnadsvillkor (3.-4.)
- Aktivt deltagande i samhällslivet (3.-4.)
- Demokrati och solidaritet (3.-4.)

Arbetsmarknads- och socialnämndens inriktningsmål

Ett av nämndens inriktningsmål är att "Nämndens verksamhet ska leda till en förbättrad livssituation. Nämndens insatser ska ske samordnat utifrån en helhetssyn på individens problematik." Horisonts verksamhet strävar efter förbättrat livskvalitet/livssituation, man arbetar med samordnande insatser och har en helhetssyn på individen utifrån bland annat rehabiliteringspyramiden och KASAM.

Professions-/klientperspektiv

Behov av stöd kan ses både ur ett professions- och klientperspektiv. Via en kartläggning i steg 1 och 2 i rehabiliteringspyramiden kan professionen tillsammans med klienten identifiera vart i rehabiliteringspyramiden personen befinner sig och därmed vilken typ av stöd som det finns behov av.

Ett verktyg för att bedöma klienters behov av stöd utifrån klientperspektivet självskattningsverktyget KASAM som mäter individers Känsla Av SAMmanhang. KASAM består av tre olika delar som visar på områden hos sig själv som man behöver arbeta med och kan behöva stöd med.

Målgruppsdata

En annan kartläggning som görs av klienterna som kan visa på behov av stöd är den allmänna målgruppsdatainsamlingen som innehåller följande delar:

- Ålder
- Kön
- Födelseland
- Remittent
- Avslutad grundskola
- Påbörjat gymnasium
- Psykisk ohälsa
- Pågående missbruk
- Försörjningsform
- Inskrivningsdatum – utskrivningsdatum

B. Insats

När individens behov av stöd har identifierats, man vet vart i rehabiliteringspyramiden personen befinner sig samt hur klientens KASAM-värden ser ut, kan man tillsammans med individen besluta om vilka insatser som är mest lämpliga. Med varje insats följer ett samtal om insatsens mål, syfte och tänkta effekt.

C. Resultat

Resultat av insatser bedöms utifrån ett klient- och ett professionsperspektiv samt genom några objektiva mått.

Professionsperspektiv - Rehabiliteringspyramiden

Vid inskrivning och vid uppföljning var tredje månad sker systematiserade individuella samtal/intervjuer med koppling till vart i rehabiliteringspyramiden personen befinner sig. Ett positivt resultat är att klienten förflyttar sig uppåt i pyramiden.

Klientperspektiv - KASAM

KASAM genomförs inom ett par veckor efter inskrivning i verksamheten samt var tredje månad för att kunna mäta effekter och förändrad KASAM/livskvalitet över tid. Ett positivt resultat innebär att en klient med ett lågt KASAM-värde (under 120) höjer sitt KASAM-värde över tid (över 120).

OBS! På grund av exempel dålig självinsikt så kan KASAM-poängen på kort sikt sjunka innan de på längre sikt stiger.

Objektivt perspektiv

Statistik samlas in för att kunna se om klienterna under tiden i verksamheten läst in betyg eller om de har gått över till annan försörjning än försörjningsstöd. Dessutom dokumenteras avslutningsorsaker.

D. Effekt - Livskvalitet, minskat utanförskap och långsiktighet – uppföljning av verksamhetsmål

För att kunna mäta långsiktiga effekter, ökad livskvalitet och minskat utanförskap, av insatsen/insatserna kommer alla individer som givit sitt samtycke till detta att kontaktas sex månader efter avslutad insats. De frågor som individen då får besvara är:

- Vad gör du idag?
- Hur mår du idag?
- Har du haft nytta av de insatser du fick i verksamheten?

E. Erfarenhetsåtervinning och verksamhetsutveckling

Ett par gånger per år sammanställs och analyseras alla utvärderingar och eventuella förslag på åtgärder tas fram. Resultaten av utvärderingar och eventuella åtgärder återkopplas till målgruppen.

Bilaga: Organisatoriska villkor

Framgångsfaktorer

- Förutsättningar för projektet och dess implementering har varit finansiering via Samspelet (Samordningsförbund)
- Omvärldsbevakning och samverkan med andra samhällsaktörer; via finansiering av Samspelet finns naturlig samverkan med Arbetsförmedlingen, Landstinget och Försäkringskassan.
- Helhetssyn på individen – rehabiliteringspyramiden – och att man bygger från grunden för en långsiktig planering
- Att det får ta tid
- Deltagande i verksamheten bygger på frivillighet
- Flexibel och anpassningsbar verksamhet utifrån deltagarnas behov
- Identifiering/kartläggning av deltagarnas behov av stöd
- Individuella handlingsplaner där deltagarna äger sin egen planering
- Tillgänglig och centralt belägen lokal som inte är kopplad till någon myndighet
- Deltagarinflytande och delaktighet
- Blandad och bred kompetens hos personalen
- Tydlighet och samsyn i verksamheten kring mål, vision och strategi
- Samsyn hos personalen och kunskap om målgruppen
- Personalen ska ha en gemensam arbetsmetod
- Kontinuerlig uppföljning av verksamhetens syfte och mål genom strukturerade utvärderingar av verksamhetens effekter och resultat
- Kontinuerlig verksamhetsutveckling
- Utbildad personal; tydlig arbetsmodell (7-tjugo) och ett coachande förhållningssätt (Arbetsmarknadscoaching/MI)

Försvårande faktorer

- Projekt och inte en permanent verksamhet - skapar otrygghet och kortsiktighet
- På grund av dålig framförhållning har personalen slutat och bytts ut
- Myndigheters olika regelverk
- Brist på samsyn och rutiner för samverkan mellan olika myndigheter
- Snäv budget
- Målgruppens sammansättning (vanligt förekommande svårigheter hos målgruppen har varit neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, missbruk, social fobi, psykisk ohälsa samt bristande självkänsla, självförtroende och hälsa)
- Endast en personal har gått utbildning i 7-tjugo och Arbetsmarknadscoaching